

[Elmqvist.]

Lovgiverne, at disse, inden de tager endeligt Standpunkt i en saa vigtig Sag som denne, gav sig Tid og Lejlighed til at høre, hvad der fra Fagkondskabens Side siges pro et contra vedrørende Sagen. Det kan dog vel ikke paa Forhaand benægtes, at der kunde tænkes at være en Mulighed for, at enkelte af Lovgiverne i et saa vigtig Spørgsmaal kunde faa et ændret Syn paa disse Foreteelser ved at sætte sig ind i, hvad Sagkondskaben har at fremføre. Jeg synes ikke, man vil kunne sige, at det vilde være just beskæmmende for Lovgiverne, om dette var Tilfældet, men den Tanke har de Herrer altsaa øjensynligt slet ikke kunnet tænke sig, de bryder sig fejl om at blive gjort bekendt med, hvad der af disse sagkyndige er diskuteret og fremført af Indvendinger for og imod.

Jeg skal videre pege paa, at ogsaa andre for Sagen vigtige Oplysninger først har foreligget for Udvalget ganske faa Dage før Betænkningens Afgivelse. Fra Højesteret forelaa først den 19. Marts, et Par Dage før Betænkningens Afgivelse, Svar paa en Forespørgsel fra Folketingsudvalget om Højesterets Stilling til den Tanke, som det staaende Retsplejeudvalg havde fremsat vedrørende den offentlige Votering.

Den 17. Marts blev der holdt Foredrag af Højesteretsdommer Paulsen fra Oslo her i København om offentlig Votering i Norge med efterfølgende Diskussion om dette Spørgsmaal. Der var kun ganske enkelte indbudt, men der var lovet de øvrige Medlemmer, at dette Foredrag, naar det forelaa trykt, skulde blive omdelt til Medlemmerne. Heller ikke dette havde man Tid til at afvente, inden man i Huj og Hast skulde, efter Ministerens Ønske, have afgivet Betænkning.

Saaledes forberedt, eller jeg kunde fristes til at sige saaledes *ikke* forberedt, foreligger altsaa dette vigtige Lovforslag til anden Behandling i dette høje Ting. Nødtvungent afgiver vi fra vor Side Betænkning, paaberaabende os med Rette, at Sagen slet ikke er behandlet færdig angaaende visse af Hovedspørgsmaalene, at vigtige Oplysninger mangler, at Tid til tilstrækkelig Afklaring og Gennemtænkning ikke har været givet, at alle Muligheder for Samarbejden af de forskellige Standpunkter ikke har været prøvet, og at en stor Del af Ændringsforslagene maa anses som stillet baade fra vor Side og fra anden Side som rent foreløbige.

Og hvad er det da, vi i Stedet for fra vor Side har ønsket og har anmodet Ud-

valgsflertallet om? Vi har stillet det beskædne Ønske gennem Udvalgsflertallet og Ordføreren til Justitsministeren, at man skulde nøjes med en Beretning, saa man i Sommerens Løb kunde faa Lejlighed til at arbejde videre med Problemerne hver for sig og kunde faa Lejlighed til at blive kendt med Juristernes Diskussioner og de andre Oplysninger, som jeg har nævnt vi ønskede, og som vi endnu ikke har faaet. Til Efteraaret kunde man da møde vel forberedt til en hurtig, fornyet Behandling af Sagen, saaledes at Lovforslaget i Efteraarets Løb kunde færdigbehandles i dette høje Ting. Denne Vej var det jo, man gik ved det Lovforslag, der blev forelagt af Justitsminister Rytter i 1927. Da var der ikke noget i Vejen for at faa de nuværende Flertalspartiers Udvalgsmedlemmer til at give deres Tilslutning til en saadan Fremgangsmaade. Nu derimod, nu skal det hele forceres og dermed jaskes igennem.

Jeg vil paa mit Partis Vegne paa det stærkeste protestere imod denne Maade at lovgive paa om saa vigtige og betydningsfulde Spørgsmaal, og jeg tænker her altsaa ganske særlig paa det nye Princip, paa Domsmandsspørgsmaalet. Jeg finder, som jeg alt har sagt, at Rigsdagen kan ikke være bekendt, at der paa dette Omraade og paa andre Omraader foreligger en Række Ændringsforslag, som Justitsministeren tvinger os til at stemme om paa et Tidspunkt, hvor vi erklærer, at disse Ændringsforslag ikke kan være Udtryk for vor endelige Stilling, hvor vi erklærer, saaledes som det ærede Medlem Hr. Pürchel, at vore Tanker ikke er blevet tilstrækkelig gennemtænkt, at vi ikke er færdige i vore Overvejelser, og hvor der hverken for os eller Flertallet foreligger alle de Oplysninger, som maatte være en naturlig Forudsætning for, at vi tager endeligt Standpunkt til disse vigtige Spørgsmaal. Jeg synes, det havde været korrekt, om Ministeren havde bøjet sig for vort berettigede Ønske, og jeg finder, som sagt, det havde været mere stemmende med Tingets Værdighed, om det var sket.

Jeg skal herefter komme ind paa vor Stilling til de enkelte Spørgsmaal. Der er for det første Domsmandsinstitutionen. Ved første Behandling gjorde jeg gældende, at vi i Domsmandsinstitutionen saa betydelige Fordele i Forhold til Nævningeinstitutionen. For mig er der ingen Tvivl om, — og det er i øvrigt ogsaa en ret almindelig Mening —, at den Uensartethed, der har været raadende med Hensyn til Næv-